

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 22 augusti 1940 kl. 12.30 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41, i vad propositionen avser kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond för byggnads- och inredningsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (*Bilaga 12*; punkt 1, sid. 65—71 av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 1 augusti 1940) föreslagit riksdagen att såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till Byggnads- och inredningsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 76,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas bland annat följande:

Flertalet av de teoretiska institutionerna vid karolinska institutet äro för närvarande inrymda i byggnaderna å tomten vid Hantverkargatan 3 i Stockholm. Den s. k. mellanbyggnaden inrymmer de patologisk-anatomiska, bakteriologiska och kemiska institutionerna. Vidare disponerar serafimerlasaret för obduktioner och patologiska undersökningar lokaler i den patologisk-anatomiska institutionen. För den rättsmedicinska institutionen har på tomten uppförts en särskild mindre byggnad.

Vid 1930 års riksdag fattades beslut om att ett nytt kliniskt sjukhus, benämnt karolinska sjukhuset, samt nya lokaler för karolinska institutets teoretiska institutioner skulle uppföras å Norrbackaområdet i Solna socken.

1931 års riksdag beslöt därefter, att uppförandet av karolinska sjukhuset i första byggnadsetappen skulle omfatta bland annat en patologisk institution (avdelning).

Frågan om nybyggnader för karolinska institutets övriga teoretiska institutioner, administrationsbyggnader m. m. behandlades vid 1937 års riksdag, som anvisade 100,000 kronor till utförande av förarbeten för byggnadsföretaget. Ytterligare anslag har därefter endast beviljats för sådana arbeten, som borde utföras samtidigt med byggnadsarbetena för statens institut för folkhälsan.

Den patologiska avdelningen vid karolinska sjukhuset skall fungera såsom karolinska institutets patologisk-anatomiska institution. För den patologiska

verksamheten vid serafimerlasarettet skola lokaler tills vidare beredas inom karolinska institutet.

I skrivelse den 3 november 1939 anhöll *kanslern för rikets universitet* — under hänvisning till skrivelser från *karolinska institutets lärarkollegium*, i vilka med styrka framhöllos de svårigheter varmed de kemiska och rättsmedicinska institutionerna på grund av lokalernas otillräcklighet och bristfälliga beskaffenhet hade att kämpa — att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt byggnadsstyrelsen att i samråd med lärarkollegiet och direktionen för karolinska sjukhuset verkställa utredning rörande utnyttjande av den patologisk-anatomiska institutionens lokaler vid Hantverkargatan för utvidgning av ifrågavarande två institutioner samt för den patologiska verksamheten vid serafimerlasarettet.

I yttrande den 7 mars 1940 har *byggnadsstyrelsen* meddelat, att karolinska institutets patologisk-anatomiska institution den 1 februari 1940 flyttat till karolinska sjukhuset å Norrbacka samt vitsordat, att de nuvarande lokalerna för de kemiska och rättsmedicinska institutionerna vore mycket otidsenliga.

Kostnaderna för de önskvärda ändringsarbetena i de genom sagda institutions förflyttning ledigblivna lokalerna beräknades till en början av byggnadsstyrelsen till 147,000 kronor.

Sedan styrelsen emellertid anmodats förenkla byggnadsprogrammet att avse allenast de arbeten, som befunnes oundgängligen nödvändiga för tillgodoseende av undervisningens behov, har styrelsen framlagt en kostnads-kalkyl, slutande å 76,000 kronor enligt följande fördelning:

Inredningsarbeten m. m. för kemiska institutionen	kronor	53,500
Reparation och inredningsarbeten för rättsmedicinska institutionen	»	5,500
Iordningställande av kemiska institutionens gamla föreläsningssal till laborationsändamål.	»	7,000
Ändringsarbeten inom rättsmedicinska institutionens gamla föreläsningssal	»	4,000
Målnings- och förbättringsarbeten inom lokaler för kemiska institutionen	»	6,000
		<hr/>
	Summa kronor	76,000

Departementschefen har anfört huvudsakligen följande:

Den i ärendet framlagda utredningen gäve vid handen, att de kemiska och rättsmedicinska institutionernas lokalförhållanden vore mycket otillfredsställande. Särskilt ville departementschefen framhålla den påtagliga brandrisk, som framkallades av den kemiska institutionens trångboddhet. Genom en utvidgning av institutionens lokaler skulle denna risk minskas. Trångboddheten försvårade i hög grad icke blott den vetenskapliga forskningen utan också undervisningen i den kemiska institutionen. Men även den rättsmedicinska institutionen vore i trängande behov av utökade lokaler.

En lösning av dessa lokalfrågor skulle kunna ernås genom att redan nu överflytta de kemiska och rättsmedicinska institutionerna till Norrbackaområdet, där tomter reserverats för dessa och de övriga teoretiska institu-

tionerna vid karolinska institutet. Kostnaderna för de byggnadsföretag, som i så fall skulle erfordras, uppginge enligt nu föreliggande kostnadsberäkningar till över 2 miljoner kronor. Under nuvarande förhållanden kunde departementschefen icke tillstyrka en sådan lösning av frågan.

Ett annat alternativ vore att för de kemiska och rättsmedicinska institutionerna utnyttja de lokaler i karolinska institutets nuvarande byggnad, som använts för patologisk-anatomiska institutionen men som blivit lediga genom att patologiska avdelningen vid karolinska sjukhuset tagits i bruk. Kostnaderna för de önskvärda ändringsarbetena i dessa lokaler hade beräknats till 147,000 kronor. Enligt departementschefens mening vore det icke tillrådligt att utföra så kostsamma ändringsarbeten i lokaler, som om några år av allt att döma skulle disponeras för andra ändamål. Departementschefen ville erinra, att riksdagen enligt skrivelse nr 344/1940 godkänt avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Stockholms stad rörande vissa markfrågor m. m. i Stockholm, enligt vilket institutets nuvarande fastighet skulle av kronan överlåtas till staden senast den 1 januari 1948. I det reviderade byggnadsprogrammet till en kostnad av 76,000 kronor hade medtagits endast sådana provisoriska ombyggnads- och inredningsarbeten, som vore oundgängligen nödvändiga för tillgodoseende av undervisningens behov. Med hänsyn till de betydande fördelar för undervisningen och arbetet vid de kemiska och rättsmedicinska institutionerna, som vunnas genom de föreslagna arbetena, syntes denna kostnadssumma kunna godtagas. Departementschefen ansåge sig därför böra förorda, att dessa institutioners lokalfråga provisoriskt ordnades på föreslaget sätt och inom denna kostnadsram. Det borde påpekas, att — om det sålunda tillstyrkta alternativet accepterades — det icke vore nödvändigt att så snart som eljest skulle vara behövt utföra de mycket kostnadskrävande byggnadsarbetena å Norrbackaområdet för de ifrågavarande institutionerna, något som under nuvarande förhållanden vore av betydelse i statsfinansiellt hänseende.

Då det vore angeläget, att de kemiska och rättsmedicinska institutionerna med det snaraste erhöles drägliga lokalförhållanden, torde anslag för ändamålet böra anvisas å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1940/41 under statens allmänna fastighetsfond.

På grund av vad i ärendet blivit upplyst finner utskottet i likhet med departementschefen angeläget att medel nu anvisas för ifrågavarande ändamål. Då det äskade beloppet icke heller föranleder erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Byggnads- och inredningsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 76,000 kronor.

Stockholm den 22 augusti 1940.

På andra särskilda utskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtande nr 17.